

Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук

Кафедра іноземної філології та перекладу

Затверджую:

Директор ННІПСН

_____ Раєвська Я.М.

“ 29 ” серпня 2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри

іноземної філології та перекладу

Протокол № 1 від 29.08. 2024 р.

Завідувач кафедри _____ І. С. Бахов

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Сучасна українська мова»

спеціальності: 035 Філологія

(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня: перший (бакалаврський)

(назва освітнього рівня, ОКР)

освітньої програми: 035 Філологія

(шифр і назва освітньої програми)

спеціалізації: Переклад. Англійська мова (друга мова - німецька)

(назва спеціалізації)

Розробник (-и) си́лабусу навчальної дисципліни:

Бахов І.С, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології і перекладу

Демчук О.І., старший викладач кафедри іноземної філології і перекладу

Викладачі: Демчук О.І. , старший викладач

Полторацька А.Я., кандидат філологічних наук

Си́лабус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри іноземної філології і перекладу

Протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри _____ Бахов І. С.
(підпис)

Си́лабус погоджено з гарантом (керівником) освітньої програми освітньої програми Англійська мова і література (друга мова – німецька)
(назва освітньої програми)

____.____. 20__ р.

Керівник (гарант) освітньої програми _____ Бахов І. С.
(підпис)

Си́лабус перевірено

____.____. 20__ р.

Заступник директора _____ Т. В. Нич
(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» ____ 20__ р., протокол №
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» ____ 20__ р., протокол №
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» ____ 20__ р., протокол №
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» ____ 20__ р., протокол №

ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»
Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук
Кафедра іноземної філології та перекладу

Назва дисципліни	Сучасна українська мова
Викладач (-і)	Демчук Олег Іванович, Полторацька Алла Яківна
Портфоліо викладача (-ів)	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/imvsn/kafedra-inozemnih-mov.html
Контактний тел.	0984516530, 0680441642
Е-mail:	apoltoratska@gmail.com
Сторінка дисципліни на сайті	
Консультації	Четвер, 14:30 – 15:50

1. Коротка анотація до дисципліни. Курс «Сучасна українська мова» у свідомому практичному опануванні української літературної мови, заснованому на вивченні її системи й підсистем-фонетичної, лексико-семантичної, граматичної, а також закономірностей, які визначають використання різних виражальних засобів відповідно до сучасних норм.

2. Мета: формування у студентів здібностей:

- вільного і свідомого спілкування українською мовою в діалогічній та письмовій формі;
- читати україномовні тексти та використовувати їх як джерело нових знань, а також сприймати, інтерпретувати та повідомляти їх комунікативну мету та логічну структуру, що виражається через тему, підтеми та мікротеми;
- брати участь у перцептивній розумовій мнемічній діяльності, що передбачає розуміння сприйнятого на слух мовлення;
- продукувати писемні твори, формулюючи власні думки на письмі і використовуючи при цьому складні граматичні структури;
- перекладати україномовні тексти і передавати їх зміст в повному і скороченому вигляді засобами української мови;
- використовувати фонові знання та національно-культурний компонент мови з метою спілкування.

Формат курсу: очний (*offline*)

Програмні результати навчання:

У результаті вивчення дисципліни аспірант повинен набути загальні компетентності:

- ✓ формування у студентів наукового уявлення про системний характер лексики та граматики української мови;
- ✓ розширення та активація у студентів здобутих раніше знань, вмінь та навичок;
- ✓ ознайомлення з ефективними способами розширення власного вокабуляру та вдосконалення граматичної компетентності;
- ✓ формування вмінь виконувати та аналізувати різні види письмових завдань, сформувавши базові уявлення про офіційний та розмовний стилі;
- ✓ вдосконалення вмінь сприймати автентичний аудіо та відео матеріал;
- ✓ вдосконалення діалогічного та монологічного мовлення студента, а також вироблення вміння виражати власну думку на запропоновану тему;
- ✓ здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- ✓ навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, зокрема для вирішення стандартних завдань професійної діяльності;
- ✓ усвідомлення принципів академічної доброчесності.

Також студент повинен набути фахові компетентності, зокрема:

- ✓ Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у професійній діяльності у галузі філології, лінгвістики, літературознавства, перекладу, що передбачає застосування теорії та методів філологічної та лінгвістичної науки, забезпечення письмової та усної комунікації, проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог
- ✓ Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово
- ✓ Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел
- ✓ здатність інтерпретувати, систематизувати, критично оцінювати і використовувати отриману інформацію в контекстах проблем, що вирішуються
- ✓ Здатність використовувати з точністю і лінгвістичною правильністю терміни в усному і писемному професійному мовленні
- ✓ Здатність здійснювати філологічний та науковий аналіз, структурування мовного/мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів
- ✓ Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень
- ✓ Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату
- ✓ Сприймання та продукування висловлення іноземною мовою, використання комунікативної компетенції людини

5. Тривалість курсу. 90 годин (3 кредити ЄКТС), з них: 36 годин аудиторної роботи; 54 годин – самостійної роботи, екзамен.

6. Статус дисципліни: *обов'язкова*

7. Пререквізити: Курс «Сучасні концепції та теорії розвитку особистості» тісно пов'язаний із проблематикою інших дисциплін, знання яких необхідно здобувачам для вивчення курсу.

8. Структура навчальної дисципліни

Змістові модулі:

- I. Фонетика і фонологія. Орфоепія. Графіка і орфографія
- II. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія.
- III. Словотвір. Морфологія. Синтаксисі пунктуація.

Міжпредметні зв'язки: Дисципліна «Сучасна українська мова» тісно пов'язана із викладанням таких філологічних дисциплін, як «Історія української літературної мови», «Вступ до мовознавства», «Основи культури мовлення». «Практична стилістика», «Іноземна мова», «Історія української літератури», а також із циклом гуманітарних дисциплін — «Історія України», «Психологія», «Соціологія» та ін.

I. Тематичний план дисципліни

№	Курс ____ I ____ Семестр ____ I ____ Всього годин у семестрі ____ Теми	Кількість годин, з них:						примітка
		лекції (Л)	семінар. зан.	практ.,лаб. зан. (ПЗ, ЛЗ)	інд.-конс. роб. (КР)	сам. роб.	форма контролю	
1	Вступ. СУЛМ як предмет наукового вивчення	2						
2	Лексика і фразеологія. Словникове багатство СУЛМ	2		2				
3	Фонетика і фонологія							
4	Словотвір. Морфологія як розділ граматики	2						
5	Самостійні частини мови	2		2				
6	Службові частини мови	2						
7	Синтаксис. Словосполучення, просте речення	2						
8	Складне речення							
9	Національно-мовна політика в Україні на сучасному етапі						творча робота	
10	Значення слова та його складові частини. ЛЗ слова			1			У	вправи
11	Омонімія. Синонімія. Паронімія. Антонімія.			2			СР, У	
12	Фразеологія СУЛМ			2			СР, У	
13	Українська лексикографія			4			К	
14	Фонетична транскрипція			1			вправи	
15	Характер українського словесного наголосу			1			СР	вправи
16	Графіка та орфографія. Найважливіші правила української орфографії			2			СР, Т	вправи
17	Словотвірна будова слова. Словотворчі ресурси. Словотвірний та морфемний аналіз			2			У, СР	вправи
18	ГЗ слова. Частини мови та принципи їх виділення			1			ПК, У	
19	Іменник як частина мови			2			СР, У	вправи
20	Прикметник як частина мови			2			СР, У	вправи
21	Числівник і займенник як частина мови			2			СР, У	вправи
22	Дієслово як частина мови			2			СР, У	вправи
23	Прислівник як частина мови			1			СР, У	вправи
24	Службові частини мови			1			У	вправи
25	Структура словосполучення			1			СР, У	вправи
26	Просте речення. Поширене й непоширене речення. Неповні речення			2			СР	вправи
27	Просте ускладнене речення. Слова-речення			2			СР, У	вправи
28	Складне речення			3			СР, КР	вправи
29	Основи культури мовлення			2			4	
30	Стильова диференціація СУЛМ			2			СР, У	

Форми контролю: усне опитування – У

контрольні роботи – КР

перевірка конспектів – ПК

перевірка завдань для самостійної роботи – СР

тестування – Т

колоквіум – К

інші – _____

I. Зміст дисципліни за модулями

I. Фонетика і фонологія. Орфоепія. Графіка і орфографія.

...Сучасна українська мова як предмет вивчення. Предмет фонетики і фонології. Лінгвістичний аспект мовних звуків. Поняття фонем. Транскрипція. Система фонем СУЛМ. Артикуляційна характеристика голосних фонем. Артикуляційно-акустична характеристика приголосних фонем. Модифікації фонем. Чергування фонем. Історичні чергування. Склад і складоподіл. Інтонація.

...Поняття орфоепії. Основні риси української літературної вимови. Випадки порушення орфоепічних норм. Милозвучність української мови.

...Виникнення і розвиток письма. Становлення писемності в Україні. Унормування українського правопису. Фонематичний і морфологічний принципи української орфографії. Написання слів разом, окремо і через дефіс. Принципи вживання великої літери. Правопис слів іншомовного походження. Правила переносу. Вживання апострофа.

II. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія

...Предмет лексикології. Слово в лексико-семантичній системі мови. Лексика української мови з погляду походження. Функціональна диференціація лексики української мови. Лексика української мови з погляду сфер вживання. Лексика української мови з погляду активного і пасивного вживання. Стилїстична диференціація лексики.

...Предмет фразеології. Класифікація фразеологічних одиниць. Системні зв'язки у фразеології. Фразеологія і мовні кліше, штампи, складені найменування. Фразеологічна варіантність та індивідуально-авторські перетворення. Джерела фразеології. Прислів'я і приказки. Крилаті вислови.

...Предмет лексикографії. Розвиток української лексикографії. Основні типи словників. Перекладні словники. Тлумачні словники. Етимологічні словники. Словники синонімів, антонімів паронімів. Орфографічні, орфоепічні та інші словники правильності мови.

III. Словотвір. Морфологія. Синтаксис і пунктуація.

...Предмет і завдання словотвору. Морфемна структура слова в українській мові. Типи морфем. Словотвірна структура слова в українській мові. Словотвір іменників. Словотвір прикметників. Словотвір дієслів.

...Предмет морфології. Типи морфологічних форм і засоби їх вираження. Частини мови і принципи їх класифікації. Іменник. Граматичні категорії іменника. Прикметник. Словозміна прикметників. Числівник. Займенник. Розряди займенників за співвідношенням з іншими частинами мови. Дієслово. Морфологічні категорії дієслова. Словозміна дієслів. Прислівник. Прийменник. Сполучники і сполучні слова. Частки. Вигуки.

...Предмет синтаксису. Пунктуація: роль і значення. Синтаксична словоформа. Словосполучення. Речення. Просте речення. Просте ускладнене речення. Складне речення. Пряма і непряма мова. Синтаксична єдність і абзац.

IV. Плани лекцій

Тема 1: **Вступ. СУЛМ як предмет наукового вивчення.** Завдання і розділ курсу. Місце української мови серед інших слов'янських мов. Територіальна і статистична характеристика української мови. Основні етапи розвитку української мови.

Література: 6, 7, 11, 16; 19, 23, 31, 34.

Тема 2: **Лексика і фразеологія. Словникове багатство СУЛМ.** Багатозначні та однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Склад української лексики з погляду її походження. Активна і пасивна лексика СУЛМ. Фразеологія. Українська лексикографія.

Література: 6, 8, 9, 11, 14, 16.

Тема 3: **Фонетика і фонологія. Предмет і завдання фонетики.**

Система фонем СУЛМ. Характеристика голосних. Характеристика приголосних фонем. Склад. Типи складів в українській мові. Характер українського словесного наголосу.

Література: 5, 6, 12, 16, 24, 40, 46.

Тема 4: **Словотвір. Морфологія як розділ граматики.** Предмет словотвору. Словотвірна будова слова. Твірна основа. Словотворчі ресурси. Способи словотвору в СУЛМ. Граматичне значення, граматична форма, граматична категорія. Частини мови та принципи їх виділення
Література: 1,5,6,9,11, 16.

Тема 5: **Самостійні частини мови.** Іменник як частина мови. Прикметник. Числівник. Займенник
Дієслово. Прислівник.

Література: 1, 5, 6, 9, 11, 16.

Тема 6: **Службові частини мови.** Прийменник. Сполучник. Частка. Вигук

Література: 1, 5, 6, 9, 11, 16

Тема 7: **Синтаксис.** Словосполучення, просте речення. Синтаксис як розділ граматики
Словосполучення, речення як основні синтаксичні одиниці. Структура словосполучення. Поняття про речення. Види речень за метою висловлювання та емоційним забарвленням. Просте речення Просте ускладнене речення.

Література: 1, 6, 14, 16, 43, 44, 46.

Тема 8: **Складне речення.** Проблеми дослідження складного речення. Складносурядне речення. Засоби зв'язку компонентів складного речення. Складнопідрядні речення. Безсполучникове складне речення. Пряма мова

Література: 1, 6, 14, 16, 43, 44, 46.

V. Плани семінарських (практичних, лабораторних) занять

Тема 9: **Національно-мовна політика в Україні на сучасному етапі.** Українська мова – державна. Мови освіти та виховання. Випускні та вступні іспити з української мови. Мова у сфері науки. Мова у сфері культури та спорту. Мовна ситуація Києва.

Література: 8, 9, 11, 14.

Тема 10: **Значення слова та його складові частини. ЛЗ слова.** Лексикологія. Слово. Явище полісемії. Пряме значення слова. Типи переносних значень слова: метафора, метонімія, синекдоха

Література: 6,8 ,9 ,11,14,16.

Тема 11: **Омонімія. Синонімія. Паронімія. Антонімія.** Типи омонімії: омоформи, омографи, омофони. Класифікація синонімів: лексичні, семантичні, семантико-стилістичні, морфологічні та синтаксичні синоніми.

Література: 6, 8, 9, 18, 21, 27, 29, 35, 36, 37

Тема 12: **Фразеологія СУЛМ.** Класифікація фразеологізмів В. Виноградова та Л. Булаховського. Фразеологічні зрощення, єдності, сполучення. Ідіоми.

Прислів'я, приказки. Крилаті слова. Фразеологічна варіантність та індивідуально-авторські перетворення. Джерела фразеології.

Література: 6, 8, 9, 11, 44, 45.

Тема 13: **Українська лексикографія.** Розвиток української лексикографії. Основні типи словників. Перекладні словники. Тлумачні словники. Етимологічні словники. Словники синонімів, антонімів, паронімів. Орфографічні, орфоепічні та інші словники правильності мови.

Література: 6,8,9,11,14,16; додаткова література на вибір студентів.

Тема 14: **Фонетична транскрипція.** Фонетичний алфавіт. Запис усного мовлення за допомогою фонетичного алфавіту. Фонематична транскрипція

Література: 5, 6, 12, 16, 24, 40, 46.

Тема 15: **Характер українського словесного наголосу.** Засоби виділення наголосу. Мови з постійним наголосом. Мови звільним наголосом. Рухомий і нерухомий наголоси. Смыслоразрньювальна функція наголосу в СУЛМ. Синтагматичний наголос. Діалектний наголос.

Література: 5, 6, 12, 16, 24, 40, 46.

Тема 16: **Графіка та орфографія.** Найважливіші правила української орфографії. Чергування голосних. Основні чергування приголосних звуків. Подвоєння і подовження приголосних. Апостроф. Правопис прізвищ. Правопис складних слів. Написання не з різними частинами мови.

Література: 2, 4, 9, 12, 20, 25, 44

Тема 17: **Словотвірна будова слова.** Словотворчі ресурси. Словотвірний та морфемний аналіз. Предмет словотвору. Поняття морфеми. Типи морфем. Морфологічні і неморфологічні способи словотвору

Література: 1,5, 6, 9, 11, 16, 32, 42; 46.

Тема 18: **ГЗ слова.** Частини мови та принципи їх виділення. Поняття граматичної форми, граматичної категорії, графеми

Література: 1.5,6,9,11, 16, 42.

Тема 19: **Іменник як частина мови.** Конкретні/абстрактні слова. Загальні/власні назви Категорія числа іменників. Категорія роду іменників. Відмінювання іменників.

Література: 1,5,6 ,9 ,1 1 ,16,42.

Тема 20: **Прикметник як частина мови.** Розряди прикметників. Ступенювання прикметників Граматичні категорії прикметника. Відмінювання прикметників.

Література: 1,5,6,9,11, 16, 42.

Тема 21: **Числівник і займенник як частини мови.** Кількісні і порядкові числівники. Будова числівників: прості, складні, складені. Відмінювання числівників. Розряди займенників та їх відмінювання.

Література: 1, 5, 6, 9, 11, 16, 42.

Тема 22: **Дієслово як частина мови.** Інфінітив. Категорія виду.

Категорія перехідності / неперехідності. Категорія стану. Граматична категорія особи. Дієвідмінювання. Категорії роду, числа. Категорія способу. Час дієслова. Дієприкметник. Дієприслівник.

Література: 1, 5, 6, 9, 11, 16, 42.

Тема 23: **Прислівник як частина мови.** Означальні обставинні прислівники. Правопис прислівників.

Література: 1, 5, 6, 9, 11, 16,4 2

Тема 24: **Службові частини мови. Прийменник.** Вживання прийменників із непрямыми відмінками іменників. Перехід частин мови у прийменники. Сполучник. Прості, складні, складені сполучники. Сурядні, підрядні сполучники. Сполучники і сполучні слова. Частка. Розряди часток за значенням. Функції часток у мові. Правопис часток. Вигук

Література: 1,5 ,6 ,9 ,11, 16, 42.

VI. Система поточного та підсумкового контролю

I. Фонетика і фонологія. Орфоепія. Графіка і орфографія.

Поточний контроль:

- диктант, перевірка засвоєння основних мовознавчих термінів, понять:
- перевірка конспектів, письмових відповідей

Підсумковий контроль:

- контрольне тестування.

II. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія.

Поточний контроль:

- перевірка засвоєння основних мовознавчих термінів,
- перевірка конспектів, письмових відповідей;
- перевірка письмових домашніх робіт.

Підсумковий контроль:

- контрольна робота з різнорівневими завданнями:
- захист підготовлених повідомлень і доповідей.

III. Словотвір. Морфологія. Синтаксис і пунктуація.

Поточний контроль:

- перевірка засвоєння основних мовознавчих термінів, понять:
- перевірка конспектів, письмових відповідей:
- перевірка домашніх робіт.

Поточний контроль:

- контрольна робота з різнорівневими завданнями;
- захист підготовлених повідомлень і доповідей;
- виконання творчої роботи (написання есе за темами курсу)

VII. Контрольні питання для екзамену

1. Чи однаковий зміст мають поняття «українська мова» і «українська літературна мова»?
2. Що Вам відомо про початки формування сучасної української літературної мови?
3. Для чого потрібна єдина загальнодержавна мова? Що вона дає для функціонування суспільства?
4. Які спільні і відмінні риси мають офіційно-діловий і науковий стилі?
5. Елементи яких стилів можна спостерігати в газетних публікаціях?
6. Які основні відмінності у творенні голосних і приголосних звуків? Вимова яких звуків складніша і чому?
7. Чи однакові звукові закони в усіх мовах?
8. Як трансформувалася старослов'янська азбука в Україні? Яких змін та яких новацій вона при цьому зазнала?
9. Чому на певному етапі розвитку письма виникла потреба у вживанні великої букви? Яке її значення?
10. Скількома різними способами позначається м'якість приголосних?
11. Як утворено прикметники луцький, краматорський, Новоград-Волинський? Сформулюйте правило
12. Які фонетичні зміни послідовно відбулися при творенні слів Одеса -одеський - Одещина?
13. Чому найчастіше сплутуються голосні е та и?
14. Чому треба дотримуватися єдиних правописних правил передавання іншомовних, зокрема слов'янських, власних назв українською мовою?
15. Яке поєднання слів відповідає вимогам милозвучності мови: лише шість чи тільки шість? Чому?
16. За якими різними ознаками можна класифікувати лексику?
17. Чим зумовлена наявність умові антонімів?
18. Чим подібні і чим відрізняються омоніми і пароніми?
19. Чим зумовлене запозичення слів з інших мов? Чи завжди воно доцільне?
20. Які особливості лексики, що використовується в поезії (на прикладі конкретного поетичного твору)?
21. Яка різниця між територіальними й соціальними діалектизмами?
22. За якими ознаками слід відрізняти фразеологізми від звичайних словосполучень?
23. Чим мовні кліше, штампи, складені найменування подібні до власне фразеологізмів, а чим — відмінні?
24. Яка роль словників у розвитку культури, науки? Назвіть основні типи словників.
25. Що впливає на віднесення назв неістот до того чи іншого роду?
26. Чи багато є винятків у відмінюванні іменників I, II, III і IV відмін? У якій відміні вони найчастіше трапляються?
27. У якому відмінку іменники I відміни мають найбільше розбіжностей у закінченнях і формах?
28. Які є особливості у відмінюванні прізвищ? 29. Яка роль прикметників у мові?

30. Якими граматичними значеннями та іншими властивостями якісні прикметники відрізняються від відносних?
31. Які правила писання частки не з прикметниками?
32. Як по-різному можна групувати числівники?
33. У чому полягає відмінність у відмінюванні назв десятків і назв сотень?
34. У чому полягає специфіка займенника порівняно з іншими частинами мови?
35. Які функції виконують займенники у реченні, у тексті?
36. Назвіть розряди займенників за значенням.
37. Як утворюються форми умовного способу дієслів?
38. Яка різниця між активними й пасивними дієприкметниками?
39. За скількома моделями утворюються пасивні дієприкметники?
40. Чи багато прислівників пишеться через два дефіси? Відповідь проілюструйте прикладами.
41. Що є спільного в написанні не з прикметниками й прислівниками?
42. Як відрізнити прийменник від однозвучного прислівника?
43. Як відрізнити прийменник від префікса?
44. І сполучники, і прийменники — службові частини мови. Яка функціональна різниця між ними?
45. Які частки пишуться через дефіс?
46. У чому специфіка вигуків порівняно з іншими частинами мови?
47. Які функції виконують розділові знаки?
48. Яка суттєва різниця між узгодженням, керуванням і приляганням як способами граматичного зв'язку?
49. Що таке речення?
50. Якими трьома основними ознаками речення відрізняється від слова й словосполучення?
51. Що таке синтаксичний центр, як він виражається і яка його роль у реченні?
52. Що означає підмет і як він буває виражений?
53. Які критерії визначення присудка в реченні та встановлення його межі?
54. Як об'єднуються між собою однорідні члени речення?
55. Для чого використовуються в мові вставні слова й речення? Як вони виділяються на письмі?
56. За якими ознаками складні речення поділяються на складносурядні, складнопідрядні і складні безсполучникові?
57. Чим складнопідрядні речення відрізняються від складносурядних?
58. Що таке пряма мова і слова автора? Що таке діалог?
59. Як відокремлюються на письмі слова автора від прямої мови?
60. Як наводяться цитати і як вони оформлюються в тексті? Чи можна змінювати щось у цитаті?
61. Складіть заяви про зарахування на посаду і надання відпустки.
62. Складіть заяву про переведення з одного навчального закладу в інший.
63. Складіть заяву про надання матеріальної допомоги з обґрунтуванням потреби такої допомоги.
64. Складіть автобіографію.
65. Укладіть резюме щодо вакантної посади з Вашого фаху.
66. Складіть характеристику на працівника фірми чи установи.
67. Складіть наказ про організацію курсів підвищення кваліфікації співробітників.
68. Складіть наказ про звільнення працівника фірми чи установи.
69. Складіть пояснювальну записку на ім'я Вашого керівника з приводу скарги, поданої на Вас клієнтом.
70. Складіть доповідну записку на ім'я керівника установи.
71. Складіть пояснювальну записку на ім'я завідувача відділу або кафедри.
72. Складіть запрошення службового характеру.
73. Складіть оголошення про послуги, які надаються Вашою фірмою або підприємством.
74. Складіть оголошення про відкриття фірми чи магазину.
75. Складіть довідку про те, що ви навчаєтесь на III курсі інституту... і працюєте на 0,25 ставки лаборантом кафедри...
76. Складіть довідку про розмір заробітної плати службовця установи.
77. Складіть оголошення про День відчинених дверей у вашому навчальному закладі.

- 78.Складіть лист-прохання ВАТ «Ласунка» директорів Черкаського хлібокомбінату № 1 про постачання борошна.
- 79.Складіть витяг із протоколу засідання профкому (визначити підприємство або установу). Зміст витягу: питання про взяття кількох працівників підприємства (установи) на квартирний облік розв'язали позитивно.
- 89.Складіть витяг із протоколу зборів акціонерного товариства з питання розподілу грошових премій.
- 90.Складіть лист на ім'я директора друкарні «Райдуга» з проханням виготовити для вашого підприємства рекламну продукцію (визначте самостійно, яку саме і в якому обсязі).

VIII. Список літератури

Основна.

- 1.Авраменко О. Було – стало: зміни в правописі. Київ: видавництво Даринка, 2019
- 2.Вихованець І.Р. Граматика української мови. Синтаксис: Підручник. -К.. 1993.
- 3.ЖовтобрюхМ.А.Українськалітературнамова. -К...1984.
4. Загнітко А.П. Український синтаксис: Науково-теоретичний і навчально-практичний комплекс: Навч. Посібник.- Ч .1 ,2 .- К . ,1996.
5. Козачук Г.О.. Шкурятяна Н.Г. Практичний курс української мови: посібник.- 2-евид.- К 1994.
6. Кочерган М.П. Вступ до мовознавства: Підручник.- К.,2000
7. Мацько Л. І., Сидоренко О.М. Українська мова: Посібник. - 2-е вид. - К..1996.
8. Полторацька Алла, Бахов Іван. Практикум з сучасної української мови. Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2023. 250 с.
9. Пономарів О.Д. Стилїстика сучасної української мови: Підручник.- К., 1993 §.
10. Сучасна українська літературна мова: Підручник / А.П.Грищенко, Л.І. Мацько, М.Я. Плющ та і н . ;За ред .А.П.Грищенка. - 2-е вид. - К., 1997
11. Сучасна українська літературна мова: Підручник / М.Я. Плющ, С. П. Бевзенко, Н.Я. Грипас та ін.: За ред. М.Я. Плющ. - 3-є вид.- К., 2001
12. Сучасна українська мова: Довідник / Л.Ю. Шевченко, В.В. Різун, Ю.В. Лисенко; за ред. О.Д. Пономаріва. - 2-е вид. - К., 1996.
13. Сучасна українська мова: Підручник/ О.Д.Пономарів, В.В.Різун, Л.Ю.Шевченко та ін.:За. ред. О.Д. Пономаріва. - 2-е вид. - К., 2001
- 14.ТоцькаН.І.Сучасна українська мова. Фонетика. Орфоепія. Графіка і орфографія: Посібник.- К.. 1995
15. Український правопис/ НАНУ країни, Ін-т мовознавства ім. О.О. Потебні; Інститут української мови. - К.. 2019.
- 16.ШкурятянаН.Г.,ШевчукС.В. Сучасна українська літературна мова: Навч. Посібник.-К. 2000
- 17.Ющук І.П. Практикум з правопису української мови. - 5-е вид. - К., 2002 18. Ющук І.П. Українська мова. Підручник. - К., 2004

Додаткова

19. Антонечко-Давидович Б.Д. Як ми говоримо. - К., 1991.
20. Бевзенко С.П. Українська діалектологія.- К., 1980. 21.БулаховськійЛ.А.Питанняпоходження української мови // Твори: У 5т. - К. 1975-1981. - т. 2.
22. Бурячок А. А. Орфографічний словник.- К.,1995.
- 23.Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад.іголов.ред.В.Т.Бусел.- К . - Ірпінь.2001.
24. Вихованець І.Р. Городенська К.Г., Грищенко А. П. Граматика української мови. - К. 1982
25. Ганич Д.І., Олійник І.С. Словник лінгвістичних термінів. - К., 1985
26. Головашук С.І.Складні випадки наголошення: Словник-довідник. -К., 1995.
27. Горещкий П.Й. Історія української лексикографії. - К., 1963.
28. Гринчишин П.Г., Сербенська О.А. Словник паронімів української мови. - К., 1986.

29. Грищенко А. П. Прикметник в українській мові. - К., 1978.
30. Етимологічний словник української мови: В 7 т. - К., 1982. - Т. 1; 1985. - Т. 2; 1989. - Т. 3.
31. Головащук С.І. Словник-довідник з правопису та слововживання. - К., 1989.
32. Загнітко А.П. Теоретична грамати́ка української мови: Морфологія. - Донецьк, 1998
33. Історія української мови: Хрестоматія / Упорядники С.Я. Єрмоленко, А.К. Мойсієнко. - К., 1996.
34. Ковалик І.І. Вчення про словотвір. - Львів, 1961.
35. Матвія І.Г. Іменник в українській мові. - К., 1974.
36. Пилинський М.М. Мовна норма і стиль. - К., 1976.
37. Полюга Л.М. Словник антонімів. - К., 1987.
38. Словник іншомовних слів. - К., 1985.
39. Словник синонімів української мови: У 2 т. / А. А. Бурячок, Г. М. Гнатюк, С.І. Головащук та ін. - К., 1999-2000
40. Словник труднощів в українській мові / Д.Г.Гринчишин, А. О. Капелюшний, О.М. Пазяктаін.: з аред .С.Я.Єрмоленко. - К., 1989
41. Словник української мови: В 11 т. - К., 1970-1980.
42. Сучасна українська літературна мова: Вступ. Фонетика/Заг. ред. І.К.Білодіда. - К., 1969.
43. Сучасна українська літературна мова: Лексика. Фразеологія/Заг. ред. І.К.Білодіда. - К., 1973
44. Сучасна українська літературна мова: Морфологія / 3 а заг. ред. І.К. Білодіда. - К., 1969
45. Сучасна українська літературна мова: Синтаксис / За заг. ред. І.К. Білодіда. - К., 1972
46. Українська мова: Енциклопедія. - К., 2000
47. Фразеологічний словник української мови: У 2 т. / Уклад. В.М. Білоноженко, В.О. Винник, І.С. Гнатюк та ін. - К., 1993.
48. Ющук І.П. Вступ до мовознавства: Навч. Посібник. - К., 2000.
49. Ющук І.П. Мова наша українська: Статті, виступи, роздуми. - К., 2001